

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2016

1440/2016

Valtioneuvoston asetus räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tämä asetus koskee siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden asettamista saataville markkinoilla ja valvontaa koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/28/EU, jäljempänä *siviiliräjähdedirektiivi*, soveltamisalaan kuuluvien räjähteiden olennaisia turvallisuusvaatimuksia, vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyjä, teknisiä asiakirjoja, EU-vaatimustenmukaisuusvakuutusta sekä räjähteen merkinnöille ja ohjeille asetettavia vaatimuksia. Lisäksi asetus koskee siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden tunnistamista ja jäljitettävyyttä koskevan järjestelmän perustamisesta neuvoston direktiivin 93/15/ETY nojalla annettujen komission direktiivien 2008/43/EY ja 2012/4/EU soveltamisalaan kuuluvien räjähteiden yksilöllisen tunnistamisen ja jäljitettävyyden käytännön toteutusta ja tietojenkeruujärjestelmää sekä siihen liittyviä räjähdualan yrityksen velvoitteita sekä poikkeuksia.

Räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain (1140/2016) 3 §:ssä tarkoitettujen pyroteknisten tuotteiden ja ampumatarvikkeiden määrittämiseen sovelletaan, mitä siviiliräjähdedirektiivin liitteessä I säädetään.

2 §

Soveltamisalan rajaukset

Mitä 8—11 §:ssä säädetään, ei sovelleta seuraaviin räjähteisiin:

- 1) sytytyslangat, jotka ovat tulilangan kaltaisia räjähtämättömiä sytytyslaitteita;
- 2) aikatulilangat, jotka koostuvat hienojakoista ruutia olevasta ytimestä ja sen ympärillä olevasta joustavasta kudotusta kankaasta, jonka ulkopinnalla on yksi tai useampi suoja-kerros, ja jotka sytytettäessä palavat ennalta määrätyllä vauhdilla ilman ulkoista räjähdysvaikutusta;
- 3) sytytysnallit, jotka koostuvat pienen määrän aloiteräjähdysainetta sisältävästä metalli- tai muovikuoresta, jotka syttyvät helposti iskun vaikutuksesta ja joita käytetään sytytyslaitteina pienten aseiden ammuksissa ja ajonaposten nallihatuissa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/28/EU (32014L0028); EUVL N:o L 96, 29.3.2014, s. 1
Komission direktiivi 2008/43/EY (32008L0043); EUVL N:o L 94, 5.4.2008, s. 8
Komission direktiivi 2012/4/EU (32012L0004); EUVL L 50, 23.2.2012, s. 18

3 §

Olellaiset turvallisuusvaatimukset

Sen lisäksi, mitä räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 6 §:ssä säädetään, räjähteen on täytettävä sitä koskevat siviiliräjähdedirektiivin liitteessä II säädettyt olellaiset turvallisuusvaatimukset.

4 §

Vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt

Valmistajan on arvioidessaan räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettua vaatimustenmukaisuutta noudatettava jompaakumpaa seuraavista siviiliräjähdedirektiivin liitteessä III tarkoitetuista arviointimenettelyistä:

1) EU-tyyppitarkastus (moduuli B), joka määrittää tarkastetun räjähteen tyyppin sekä valmistajan valinnan mukaisesti jokin seuraavista menettelyistä:

a) sisäiseen tuotannonvalvontaan perustuva tyyppimukaisuus ja satunnaisin väliajoin suoritettavat valvotut tuotetarkastukset (moduuli C2);

b) tuotantoprosessin laadunvarmistukseen perustuva tyyppimukaisuus (moduuli D);

c) tuotteiden laadunvarmistukseen perustuva tyyppimukaisuus (moduuli E);

d) tuotekohtaiseen tarkastukseen perustuva tyyppimukaisuus (moduuli F);

2) yksikkökohtaiseen tarkastukseen perustuva vaatimustenmukaisuus (moduuli G).

5 §

Tekniset asiakirjat

Räjähdettä koskevat tekniset asiakirjat on laadittava niin, että niiden perusteella voidaan arvioida, onko räjähdde sovellettavien vaatimusten mukainen.

6 §

EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus

Räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 8 §:ssä tarkoitettun EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksen on oltava siviiliräjähdedirektiivin liitteen IV mukainen ja se on pidettävä ajan tasalla.

EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa on ilmoitettava, että räjähteen olellaisten turvallisuusvaatimusten täyttyminen on osoitettu. Jos räjähteeseen sovelletaan useampia Euroopan unionin säädöksiä, joissa edellytetään EU-vaatimustenmukaisuusvakuutusta, kaikkien kyseisten unionin säädösten osalta voidaan laatia yksi EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus, jossa on mainittava sovellettavien säädösten tunnistetiedot sekä niiden julkaisuviitteet.

Muutokset sarjatuotannossa olevan räjähteen suunnittelussa tai ominaisuuksissa ja muutokset yhdenmukaistetuissa standardeissa tai teknisissä eritelmissä, joihin nähden räjähteen vaatimustenmukaisuus ilmoitetaan, on otettava EU-vaatimustenmukaisuusvakuutuksessa asianmukaisesti huomioon.

7 §

Merkintöjä ja ohjeita koskevat vaatimukset

Sen lisäksi, mitä räjähteiden vaatimustenmukaisuudesta annetun lain 10—12 §:ssä säädetään, räjähteiden merkintöjen ja ohjeiden on täytettävä siviiliräjähdedirektiivin liitteen II vaatimukset.

8 §

Yksilöllinen tunniste

Räjähteen valmistajan tai maahantuojan on huolehdittava, että räjähdettä ja jokainen pakkausyksikkö merkitään yksilöllisellä tunnisteella. Räjähdettä, jota valmistusprosessissa käsitellään edelleen, ei kuitenkaan tarvitse merkitä uudella tunnisteella, jos alkuperäinen tunniste täyttää tässä asetuksessa säädetyt vaatimukset.

Räjähdettä tai pakkausyksikköä ei tarvitse merkitä yksilöllisellä tunnisteella, jos räjähdettä valmistetaan vientiä varten ja se on merkitty kohdemaan vaatimusten mukaisella tunnisteella, jonka avulla räjähdettä voidaan jäljittää.

Yksilöllinen tunniste muodostetaan liitteessä I kuvatuista osista.

Suomalaisen valmistajan ja, jos räjähdettä on valmistettu Euroopan unionin ulkopuolella, suomalaisen maahantuojan on pyydettävä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta numero, joka yksilöi räjähteen valmistajan.

Räjähteitä uudelleen pakkaavan on varmistettava, että yksilöllinen tunniste on kiinnitetty räjähteeseen ja pienimpään pakkausyksikköön.

9 §

Yksilöllisen tunnisteen merkintä ja kiinnittäminen

Yksilöllinen tunniste on merkittävä tai kiinnitettävä tiukasti ja kestäväällä tavalla räjähteeseen ja pakkaukseen. Tunnisteen tulee olla selvästi luettavissa. Merkinnät tulee tehdä liitteen II mukaisesti.

Lisäksi voidaan käyttää passiivista sähköistä tunnistetta liitteen II mukaisesti.

10 §

Tietojen keruu

Tietojenkeruujärjestelmän avulla räjähdemaal yritysten tulee voida seurata räjähteiden kulkua niin, että räjähteitä hallussa pitävät voidaan yksilöidä milloin tahansa.

Räjähdemaal yrityksen tulee säilyttää räjähteitä ja yksilöllisiä tunnisteita koskevat tiedot kymmenen vuotta niiden toimittamisesta eteenpäin. Loppukäyttäjän tulee säilyttää tiedot kymmenen vuotta.

11 §

Räjähdemaal yrityksen velvoitteet

Räjähdemaal yrityksen tulee:

- 1) pitää kirjaa räjähteiden tunnisteista ja muista asiaa koskevista tiedoista, mukaan lukien räjähteen tyyppi ja yritys tai henkilö, jonka vastuulle räjähdettä on annettu;
- 2) pitää kirjaa räjähteen sijainnista, jos räjähdettä on yrityksen hallussa tai vastuulla, kunnes se on joko siirretty toiseen yritykseen tai käytetty;
- 3) testata tietojenkeruujärjestelmänsä säännöllisin väliajoin;
- 4) suojata kerätyt tiedot vahingossa tapahtuvalta ja tahalliset vahingoittamiselta ja hävittämiseltä;
- 5) toimittaa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle sen pyynnöstä tiedot, jotka koskevat räjähteen alkuperää ja sijaintia sen elinkaarensa siltä osin kuin se on tai on ollut talouden toimijan hallinnassa;
- 6) toimittaa jäsenvaltioiden vastaaville viranomaisille sen nimi ja yhteystiedot, joka voi toimittaa 6 kohdassa tarkoitetut tiedot virka-ajan ulkopuolella;
- 7) toimittaa toimintansa lopettaessaan luettavassa muodossa oleva kirjanpito Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

1440/2016

12 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Tällä asetuksella kumotaan asetus räjähteiden vaatimustenmukaisuuden toteamisesta (1384/1994).

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2016

Oikeus- ja työministeri Jari Lindström

Vanhempi hallitussihteeri Pauliina Kanerva

RÄJÄHTEEN YKSILÖLLINEN TUNNISTE

Yksilöllinen tunniste muodostuu:

1. Luettavissa olevasta tunnisteesta, joka sisältää seuraavat tiedot:

- a) valmistajan nimi;
- b) aakkosnumeerinen koodi, joka sisältää Suomessa jäsenvaltion tunnuksen FI, kolme numeroa valmistuspaikan tunnistamista varten (kansallisen viranomaisen antama) ja valmistajan antaman yksilöllisen valmistuskoodin ja logistisen tiedon.

Esimerkki: FI 001 123456 B 23456789111

2. Sähköisesti luettavissa olevasta tunnisteesta, joka on viivakoodi- ja/tai matriisikoodimuodossa ja joka liittyy suoraan aakkosnumeeriseen tunnistekoodiin.

3. Edellä olevan 1 kohdan b alakohdassa mainitut aakkosnumeerinen koodi ja numerotunnus valmistuspaikan tunnistamista varten sekä 2 kohdan tiedot riittävät niiden räjähteiden osalta, jotka ovat niin pieniä, ettei valmistajan valmistuskoodia ja logistista tietoa voida kiinnittää niihin.

Niihin räjähteisiin, jotka ovat niin pieniä, että niihin on niiden muodon tai suunnittelun vuoksi teknisesti mahdotonta kiinnittää edellisen kappaleen mukaisia tietoja, yksilöllinen tunniste on kiinnitettävä jokaiseen pienimpään pakkausyksikköön.

Jokainen pienin pakkausyksikkö on suljettava sinetillä.

Jokainen yksinkertainen räjäytysnalli tai sekundääriräjähde, jota koskee tämän kohdan toisen kappaleen poikkeus, on merkittävä kestäväällä tavalla niin, että 1 kohdan b alakohdassa mainitut aakkosnumeerinen koodi ja numerotunnus valmistuspaikan tunnistamista varten ovat selvästi luettavissa. Pienimpään pakkausyksikköön on painettava sen sisältämien yksinkertaisten räjäytysnallien ja sekundääriräjähteiden lukumäärä.

Jokaisen räjähtävän tulilangan, jota koskee tämän kohdan toisen kappaleen poikkeus, yksilöllinen tunniste on merkittävä sen kelaan tai puolaan ja tarvittaessa pienimpään pakkausyksikköön.

RÄJÄHTEIDEN MERKINNÄT*Patrunoidut ja säkitetyt räjähteet*

Räjähteiden yksilöllisenä tunnistena on käytettävä patruunaan tai säkkiin laitettavaa itseliimautuvaa tarraa tai painettua tunnistetta. Patrunoidun räjähteen jokainen laatikko on varustettava vastaavalla merkinnällä.

Yritykset voivat lisäksi käyttää passiivista sähköistä tunnistetta, joka kiinnitetään jokaiseen panokseen tai panospussiin sekä vastaavasti jokaiseen panoslaatikkoon.

Kaksikomponenttiräjähteet

Pakattujen kaksikomponenttiräjähteiden yksilöllisenä tunnistena on käytettävä itseliimautuvaa tarraa tai tunniste on painettava suoraan jokaiseen pienimpään pakkausyksikköön, joka sisältää molemmat komponentit.

Yksinkertaiset räjäytysnallit

Yksinkertaisten räjäytysnallien yksilöllisenä tunnistena on käytettävä itseliimautuvaa tarraa tai tunniste on painettava tai leimattava suoraan nallin kuoreen. Jokainen nallilaatikko on varustettava vastaavalla merkinnällä.

Yritykset voivat lisäksi käyttää passiivista sähköistä tunnistetta, joka kiinnitetään jokaiseen nalliin. Jokainen nallilaatikko on varustettava vastaavalla tunnistella.

Sähkönallit, muut kuin sähkönallit (Nonel) ja elektroniset nallit

Sähkönallien, muiden kuin sähkönallien ja elektronisten nallien yksilöllisenä tunnistena on käytettävä joko johtimiin tai letkuun kiinnitettävää tai nallin kuoreen kiinnitettävää tarraa tai nallin kuoreen suoraan painettavaa tai leimattavaa merkintää. Jokainen nallilaatikko on varustettava vastaavalla merkinnällä.

Yritykset voivat lisäksi käyttää passiivista sähköistä tunnistetta, joka kiinnitetään jokaiseen nalliin. Jokainen nallilaatikko on varustettava vastaavalla tunnistella.

Primääri- ja sekundääriräjähteet

Niiden primääri- ja sekundääriräjähteiden, joihin sovelletaan tämän asetuksen räjähteiden tunnistamista koskevia säännöksiä (11—13 a §), yksilöllisenä tunnistena on käytettävä itseliimautuvaa tarraa tai tunniste on painettava suoraan räjähteeseen. Jokainen laatikko on varustettava vastaavalla merkinnällä.

Yritykset voivat lisäksi käyttää passiivista sähköistä tunnistetta, joka kiinnitetään jokaiseen räjähteeseen. Jokainen laatikko on varustettava vastaavalla tunnistella.

Räjähäväät tulilangat

Räjähävien tulilankojen yksilöllisenä tunnistena on käytettävä itseliimautuvaa tarraa tai tunniste on painettava suoraan lankapuolaan. Yksilöllinen tunniste merkitään viiden metrin välein langan ulkokuoreen tai välittömästi langan ulkokerroksen alla olevaan sisäkerroksen muoviin. Jokainen lankalaatikko on varustettava vastaavalla merkinnällä.

Yritykset voivat lisäksi käyttää passiivista sähköistä tunnistetta, joka sisällytetään jokaiseen räjähtävään tulilankaan. Jokainen lankalaatikko on merkittävä vastaavalla sähköisellä tunnistella.

Räjähteitä sisältävät astiat ja säiliöt

Räjähteitä sisältävien astioiden ja säiliöiden yksilöllisenä tunnistena on käytettävä itseliimautuvaa tarraa tai tunniste on painettava suoraan astiaan tai säiliöön.

Yritykset voivat lisäksi käyttää passiivista sähköistä tunnistetta, joka kiinnitetään jokaiseen astiaan ja säiliöön.

Alkuperäisen tarran kopiot

Yritykset voivat toimittaa räjähteen mukana alkuperäisen tarran itseliimautuvia ja irrottavia kopioita asiakkaiden käyttöön. Väärinkäytösten estämiseksi kopioihin on selvästi merkittävä, että ne ovat alkuperäisen tarran jäljennöksiä.